

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru
a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți Costăș Valentina, prin care se solicită
casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 martie 2016, în
cauza penală în privința lui

Velicico Serghei Ilia,

*născut la 27 mai 1988, originar și domiciliat pînă la reținere
în or. Bender, str. 12 octombrie, nr. 83, ap. 144*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

*1. de la 06 august 2015 - pînă la 09 noiembrie 2015; (instanța
de fond);*

*2. de la 04 ianuarie 2016 - pînă la 02 martie 2016; (instanța
de apel);*

*3. de la 30 mai 2016 - pînă la 08 noiembrie 2016; (instanța de
recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală
legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 09 noiembrie 2015, Velicico Serghei
a fost condamnat:

- în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 11 ani închisoare;

- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 6 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul
parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa 15 ani
închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului
legal al părții vătămate Talpă Maria suma de 55 000 lei cu titlu de prejudiciu
material și 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea din contul lui Velicico Serghei în beneficiul părții
vătămate Talpă Vitalie prejudiciul material în sumă de 1422,26 lei și prejudiciul
moral în sumă de 50 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Velicico Serghei
la data de 19 aprilie 2015, aproximativ la ora 21⁰⁰, aflîndu-se în gospodăria cet.

Talpa Maria din s. Unteni, r-nul Fălești, în timpul unui conflict care a apărut spontan care ulterior a degenerat în bătaie, i-a aplicat lui Talpă Vitalie cu un țaruș metalic mai multe lovituri în regiunea capului, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 71 D din 08 mai 2015, vătămări grave, după care Velicico Serghei i-a aplicat cu un țaruș metalic o lovitură în regiunea capului și lui Talpă Dmitri, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 41 din 20.04.2015, vătămări corporale grave, în urma cărora victima a decedat.

Instanța a reîncadrat acțiunile inculpatului îndreptate împotriva părții vătămate Talpă Vitalie din prevederile art. 27,145 alin. (2) în cele ale art. 151 alin.(1) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță și condamnarea inculpatului conform învinuirii înaintate prin rechizitoriu cu stabilirea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 25 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, argumentând că acuzarea a prezentat probe pertinente și concludente care cu certitudine confirmă că inculpatul a acționat cu intenție directă determinată de omorul a 2 persoane, iar instanța neîntemeiat a reîncadrat acțiunile lui Velicico S. din prevederile art. 27,145 alin. (2) în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal.

Faptul că Velicico S. a urmărit anume scopul de a omorî părțile vătămate este confirmat prin acțiunile întreprinse de inculpat și anume: aplicarea loviturilor cu un obiect cu capacitate sporită de acțiune distructivă asupra organismului; localizarea vătămarilor corporale - în regiunea capului (organ vital); comportamentul inculpatului în timpul aplicării loviturilor, astfel acesta a aplicat mai multe lovituri în regiunea capului și s-a oprit doar când partea vătămată a căzut jos fără cunoștință; comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii, or acesta, fiind încrezut că victimele sunt moarte a părăsit locul faptei.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel și de inculpatul Velicico S. care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, indicând că dînsul s-a apărat de atacul lui Talpă Dmitrii, care era direct, imediat, material și real îndreptat asupra sa și tatălui său Velicico Ilia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 martie 2016, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate și menținută sentința contestată.

5. Curtea de apel a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, a apreciat probele prezentate de părți din

punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 145 alin. (1) și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Colegiul penal a conchis că instanța de fond reîncadrând acțiunile inculpatului din prevederile art.27,145 alin. (2) lit. g) în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal și-a argumentat detaliat și suficient concluzia, aceasta fiind justă și întemeiată.

Argumentele inculpatului referitor la nevinovăția instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate, deoarece acestea contravin probelor din dosar.

În continuare instanța de apel a relevat că la stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă aplicată inculpatului instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de scopul pedepsei penale precum și de persoana celui vinovat și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă în raport cu gravitatea faptei săvârșite de inculpat.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată și menținerea sentinței, argumentând următoarele:

-instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și la pronunțarea deciziei nu a ținut cont de explicațiile date în Hotărârea Plenului CSJ nr. 11 din 24.12.2012 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile de omor ”;

- probele prezentate de acuzare cu certitudine confirmă că inculpatul a acționat cu intenție directă determinată de omorul a 2 persoane, iar instanța greșit a conchis că acțiunile lui Velicico S. urmează a fi reîncadrate din prevederile art. 27,145 alin. (2) în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentului invocat precum că Velicico S. a urmărit anume scopul de a omorî părțile vătămate, fapt care se confirmă prin acțiunile întreprinse de inculpat și anume: aplicarea loviturilor cu un obiect cu capacitate sporită de acțiune distructivă asupra organismului; localizarea vătămarilor corporale - în regiunea capului (organ vital); comportamentul inculpatului în timpul aplicării loviturilor, astfel acesta a aplicat mai multe lovituri în regiunea capului și s-a oprit doar când partea vătămată a căzut jos fără cunoștință; comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii, or acesta, fiind încrezut că victimele sunt morți a părăsit locul faptei.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit

concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. **Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.**

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, *dacă infracțiunea a fost corect calificată*, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Procurorul a criticat decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara

erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția precum și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul reține, că decizia instanței de apel se contestă prin prisma temeiurilor de recurs invocate și menționate supra, invocându-se faptul, că în rezultatul evaluării incorecte a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a menținut recalificarea efectuată de către prima instanță a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că Velico S. de către organul de urmărire penală a fost învinuit, de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (1) și art. 27, 145 alin. (2) Cod penal - omorul unei persoane și tentativa de omor asupra a două persoane, însă prima instanță a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (2) în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, concluzie menținută și de către instanța de apel.

Astfel, decizia instanței de apel va fi analizată de către Colegiu, în cumul cu sentința primei instanțe.

În acest context, Colegiul remarcă concluzia primei instanțe care a fost menținută de către instanța de apel, privind reîncadrarea acțiunilor lui Velico S. din prevederile art. 27, 145 alin. (2) Cod penal în cele ale art. 151 Cod penal: *„În ședința de judecată nu s-a demonstrat intenția directă a inculpatului de omor a persoanei(...)Reieșind din faptul cum inculpatul a aplicat loviturile, că în timp ce aplica loviturile nu a fost împiedicat de nimeni, nu au survenit careva circumstanțe independente de voința lui ca să-și ducă până la bun sfârșit „intenția” de omor a două persoane, instanța concluzionează că intenția inculpatului de omor a persoanei a fost indirectă”*.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că motivarea concluziei de menținere a sentințe redată în decizia contestată, unde se invocă că: *„Reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la art. 27, 145 alin. (2) Cod penal la art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de fond și-a motivat-o suficient de bine în sentință, făcând trimitere la probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată și prevederile legale în acest sens”* este insuficientă, nefiind aduse careva argumente plauzibile în susținerea acestei concluzii, or acuzatorul de stat în apelul declarat a contestat sentința sub aspectul ilegalității acesteia în partea reîncadrării acțiunilor lui

Velicico S. din prevederile art. 27,145 alin. (2) în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal, considerând că instanța n-a apreciat corect probele prezentate în sprijinul învinuirii.

Acestea fiind menționate, Colegiul constată că instanța de apel în motivarea deciziei nu s-a pronunțat asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, cu o argumentare clară în acest sens, ci doar a enumerat probele fără a reda conținutul acestora și fără a evalua fiecare probă în parte și toate în cumul, fără a se pronunța pe motivele apelului declarat de procuror.

Astfel, n-au fost apreciate declarațiile părții vătămate Talpă Vitalie date în cadrul urmăririi penale și susținute în ședințele de judecată care a menționat „Sergiu mi-a smuls priponul din mâini și mi-a aplicat cu el o lovitură în regiunea capului. *Eu am fugit*, însă am fost ajuns de Sergiu din urmă lângă cușca de iepuri și el mi-a aplicat încă două lovituri cu priponul în cap” (f.d.46, vol. III, 21-22 vol. IV).

La fel fără careva aprecie au fost lăsate și explicațiile medicului legist Panici A. din care rezultă că reieșind din fracturile depistate la Talpă Vitalie acestuia i-au fost aplicate **nu mai puțin de 3 lovituri în regiunea capului.** Acestea fiind grave, periculoase pentru viață, și în cazul neacordării ajutorului medical specializat putea surveni decesul (f.d.37, vol. IV).

Precum și nu a fost apreciat raportul de expertiză medico-legală nr. 71 D din 08.05.2015 potrivit căruia la partea vătămată Talpă V. au fost depistate fracturi multiple a craniului, ce au fost cauzate la acțiunea traumatică a unui corp dur contondent (f.d.139, vol. I).

Atfel, Colegiul lărgit reține, că la judecarea apelului, instanța de apel urma să aprecieze raportul de expertiză medico-legală nr. 71 D din 08.05.2015 în coroborare cu declarațiile părții vătămate, martorilor Talpă Maria, Talpa Tatiana, Grigori Alexei, și explicațiile expertului ce certifică faptul că Velicico Serghei i-a aplicat lui Talpă Vitalie nu mai puțin de 3 lovituri cu un obiect cu capacitate sporită de acțiune distructivă (țăruș din metal) în regiunea capului, organ vital.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că judecând apelul instanța de apel nu se poate limita doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor cauzei constatate de prima instanță, ci urmează să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelanți, respectând prevederile legale enunțate anterior.

Tot aici urmează a fi remarcat și faptul, că instanța nu a analizat nici comportamentul inculpatului până și după săvârșirea faptei, or din declarațiile părții vătămate rezultă clar că după ce i-a fost aplicată prima lovitură dânsul a încercat să fugă, dar a fost ajuns din urmă de către Velicico S. care i-a mai aplicat încă 2 lovituri din spate în cap, iar de la aceste lovituri dânsul a căzut jos.

Generalizând cele indicate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră, că în speță instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a cercetat în deplină măsură cumulul de probe, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțele de fond și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, privind recalificarea acțiunilor inculpatului de la prevederile *art. 27, 145 alin. (2) Cod penal la cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal*.

Prin urmare, instanța de recurs constată, că instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor lui Velicico S. în coroborare cu probele administrate, pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, ci doar a enumerat probele fără a reda conținutul acestora, fără a se pronunța pe motivele apelului declarat de procuror, referitor la netemeinicia concluziei instanței de fond privind necesitatea reîncadrării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (2) în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal, fără a descrie, analiza și motiva convingător, concluzia sa în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală.

Astfel, decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Încălcările enunțate determină, incontestabil, Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa parțial decizia instanței de apel în partea condamnării lui Velicico Serghei în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și aplicării pedepsei definitive prevăzute de art. 84 Cod penal cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, unde instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să verifice corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor acestuia în coroborare cu probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le evalueze convenit cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 414, 417, 419 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți Costaș Valentina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 martie 2016, în latura penală, în cauza penală în privința lui *Velicico Serghei Ilia* și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărâri contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest, este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 08 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru